

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. декана юридичного факультету ЗНУ

Т.О. Коломоєць
(підпис) (ініціали та прізвище)
«26» серпня 2025 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО

підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
денної та заочної форм здобуття освіти
освітньо-професійна програма Правоохоронна діяльність
спеціальності 262 Правоохоронна діяльність
галузі знань 26 Цивільна безпека

ВИКЛАДАЧ: Верлюс Наталя Володимирівна, д.ю.н., професор, професор кафедри
конституційного та адміністративного права

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри конституційного та
адміністративного права
Протокол №1 від «26» серпня 2025 р.
Завідувач кафедри

В.К. Колпаков
(підпис) (ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

О.В. Мельковський
(підпис) (ініціали, прізвище)

2025 рік

АКТИ
Чтобы
"Парам

Зв'язок з викладачем (викладачами):

E-mail: verlosznu@gmail.com

Сезн ЗНУ повідомлення:

Телефон: 228-76-16, 228-76-17, (061) 228-75-26

Інші засоби зв'язку: Viber, Facebook Messenger, WhatsApp – за вибором викладача

Кафедра: конституційного та адміністративного права, V корпус, ауд.104 (пр. Соборний, 74)

1. Опис навчальної дисципліни

Вивчення дисципліни «Конституційне право», сприяє розвитку загальнопрофесійної культури будь-якого спеціаліста в сфері правоохоронної діяльності і є досить важливим для практичної реалізації отриманих теоретичних знань. По-перше, для тих студентів, що готуються до служби в правоохоронних органах, органах державної влади та місцевого самоврядування, а по-друге, у зв'язку з потребою порівняльно-правового аналізу вітчизняних та зарубіжних інститутів конституційного права з метою врахування позитивного досвіду країн з розвиненою демократією та впровадження позитивних здобутків у вітчизняну практику державотворення на шляху до побудови України як демократичної, незалежної, соціальної, правової держави.

Одночасно навчальна дисципліна має і велике пізнавальне значення, оскільки отримані знання сприятимуть формуванню демократичних поглядів, сучасної правосвідомості громадян нашої держави. Адже багато конституційно-правових інститутів, які запроваджено сьогодні в Україні, спочатку виникли у конституційному праві зарубіжних країн (конституції, парламентаризм, розподіл влади), а вже потім відбулась їх рецепція у конституційно-правовий простір нашої держави, а тому розуміння їх генезису, сучасних перспектив розвитку – крок до вирішення актуальних питань державотворення в Україні.

Сучасний стан державотворення в Україні, яка обрала вектор зовнішньополітичного розвитку, спрямований на євроінтеграцію, вимагає від майбутнього юриста наявності з одного боку загальних, інформаційно-світоглядних компетентностей, з іншого боку, спеціальних фахових компетентностей, що орієнтовані чи базуються на порівняльно-правовому матеріалі і передбачають знання та аналіз конституційно-правового законодавства. Саме тому вивчення конституційного права повинно забезпечувати студентам належний рівень професійних знань, які можуть бути реалізовані у практиці державотворення нашої країни.

В Україні традиційно фаховий спеціаліст розглядається як освічена людина з широким світоглядом, наявністю ґрунтовних енциклопедичних знань, практичних навичок для розв'язання складних проблем, що виникають в процесі професійної діяльності. Особливо актуально це в умовах стрімкої глобалізації світової спільноти, коли знань національного права вже недостатньо для того, щоб стати сучасним юристом.

Вивчення особливостей розвитку конституційного права, здійснення аналізу національних особливостей форми держави, взаємовідносин держави і суспільства, організації і функціонування органів державної влади та місцевого самоврядування надає змогу не тільки розширити кругозір студентів спеціальності публічне управління та адміністрування, а й усвідомити роль держави та особи у світі.

Інтерактивний формат курсу, що спонукатиме до дебатов, полеміки, аргументованого відстоювання власної точки зору, орієнтований на розвиток критично важливих для сучасного фахівця.

Для успішного опанування освітнього компонента здобувач вищої освіти повинен засвоїти результати навчання (пререквізити ОК), сформовані під час вивчення таких дисциплін відповідно до структурно-логічної схеми ОП: ОК8 Теорія та історія держави і

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

права,; ОК10 Судові та правоохоронні органи України; ОК6 Правові основи антидискримінаційної політики; ОК5 Етика та професійна поведінка правоохоронця.

Для освітнього компонента «Конституційне право» кореквізитом є ОК17 «Адміністративне право», який вивчається паралельно та забезпечує формування системного розуміння механізму реалізації конституційних принципів і норм у сфері публічного адміністрування, діяльності органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, а також функціонування системи органів публічної влади.

Результати навчання, сформовані під вивчення освітнього компонента використовуватимуться у процесі подальшого опанування таких освітніх компонентів ОК21 Адміністративно-деліктне право; ОК27 Правове регулювання використання та захисту інформації, ОК28 Теорія кваліфікації адміністративних та кримінальних правопорушень та інших дисциплін (пререквізити ОК)

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	3 -й	3 -й
Кількість кредитів ECTS	6	6
Кількість годин	180 год.	180 год.
Лекційні заняття	30 год.	8 год.
Практичні заняття	30 год.	6 год.
Самостійна робота	120 год.	166 год.
Консультації	https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/law/navchal_nij_protse	
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16792	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
<p>Компетентності</p> <p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК6. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.</p> <p>ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>СК1. Усвідомлення функцій держави у сфері правоохоронної діяльності, способів та механізмів реалізації цих функцій.</p> <p>СК2. Здатність здійснювати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері правоохоронної</p>	<p>лекція (інформаційна, проблемна, інтерактивна), пояснення, розповідь, робота з нормативно-правовими актами, аналіз судової практики в т.ч. ЄСПЛ, розв'язання ситуаційних задач, проблемне навчання, евристична бесіда, дискусія, моделювання професійних ситуацій (training), мозковий штурм, метод проєктів, «round-table» (колективна гра на вирішення спільної проблеми), scientific debate (навчальна суперечка-діалог), аналіз конкретних правових ситуацій (case-study), використання мультимедійних засобів навчання, застосування електронних освітніх платформ та інтерактивних онлайн-ресурсів, електронних правових баз даних.</p>	<p><i>Поточний контроль здійснюється шляхом виконання таких обов'язкових видів роботи, як виступ з питань певної теми розділу на практичному занятті; доповідь з проблемної тематики з презентацією; участь у обговоренні дискусійних питань; письмова контрольна робота, та додаткових видів роботи - участь у ділових (ситуативних) іграх; перевірка та захист індивідуальних завдань і проєктів, оцінювання рефератів та есе, презентація й захист навчальних проєктів, робота в групах; участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці</i></p>

<p>діяльності.</p> <p>СК3. Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ.</p> <p>СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.</p> <p>СК5. Здатність визначати придатні для юридичного аналізу факти, систематизувати одержані результати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.</p> <p>СК9. Здатність надавати правоохоронні послуги.</p> <p>СК20. Здатність забезпечувати публічну безпеку та правопорядок в умовах воєнного стану та надзвичайних ситуацій з дотриманням прав і свобод людини</p> <p>СК21. Здатність здійснювати превентивну діяльність щодо запобігання правопорушенням у молодіжному середовищі з використанням інструментів державної молодіжної політики та професійної комунікації.</p>		<p>публікацій, участь в конкурсах тощо); завдання творчого характеру</p> <p><i>Підсумковий контроль</i> екзамен проводиться у письмовій формі і складається із тестових завдань та практичних кейсів за допомогою СЕЗН Moodle. <i>Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle:</i> https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16792</p> <p><i>Добір балів</i> передбачає виконання здобувачами освіти, які пропустили заняття з поважних причин, додаткових навчальних завдань з метою перевірки рівня засвоєння програмного матеріалу.</p>
<p>Результати навчання</p> <p>РН2. Вести міжособистісний діалог та превентивну комунікацію з метою виконання завдань професійної діяльності.</p> <p>РН3. Розуміти та професійно застосовувати понятійний апарат права та правоохоронної діяльності.</p> <p>РН6. Знати і розуміти принципи доброчесності та норми етичної поведінки, дотримуватися їх у професійній діяльності.</p> <p>РН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.</p> <p>РН11. Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.</p> <p>РН17. Використовувати методи та засоби забезпечення публічної (громадської) безпеки та порядку, протидії злочинності, дотримуватися прав і свобод людини і громадянина, здійснювати заходи щодо попередження та припинення нелегальної</p>		

<p>(незаконної) міграції та інших загроз національній безпеці держави.</p> <p>РН23. Здійснювати заходи із забезпечення публічної безпеки та правопорядку в умовах воєнного стану та надзвичайних ситуацій, зокрема під час обстрілів та евакуації населення, охорони об'єктів критичної інфраструктури, а також у процесі взаємодії з внутрішньо переміщеними особами з дотриманням прав і свобод людини з урахуванням можливості їх дерогації.</p> <p>РН24. Здійснювати превентивні заходи (профілактику) правопорушень у молодіжному середовищі шляхом використання інструментів державної молодіжної політики, комунікації з молодіжними субкультурами, орієнтованої на утвердження громадянських і патріотичних цінностей, запобігання радикалізації та протидію екстремістським проявам.</p>		
---	--	--

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Конституційне право як провідна галузь національної системи права

Поняття, предмет і система науки конституційного права. Джерела науки конституційного права. Завдання та функції науки конституційного права. Історичні етапи розвитку науки конституційного права. Дореволюційний період розвитку науки конституційного (державного) права. Радянський період розвитку науки конституційного (державного) права. Сучасний період розвитку науки конституційного права. Тенденції розвитку науки конституційного права України на сучасному етапі. Актуальні напрями наукових конституційно-правових досліджень в Україні. Поняття і завдання навчальної дисципліни конституційного права. Структура та зміст навчального курсу конституційного права. Роль (значення) навчального курсу конституційного права в професійній підготовці юриста.

Поняття конституційного права України. Історія конституційного права України. Предмет конституційного права як галузі права. Конституційне право – профілююча і фундаментальна галузь права. Особливості предмета конституційного регулювання в умовах формування громадянського суспільства та правової держави. Принципи конституційного права України. Особливості методу конституційного регулювання. Функції конституційного права. Структуруюча роль конституційного права в правовій системі України на сучасному етапі політичного та правового реформування в країні. Предмет конституційного права як галузі законодавства.

Поняття норми конституційного права. Основні (загальні) властивості конституційно-правових норм. Особливості конституційно-правових норм. Критерії класифікації конституційно-правових норм. Види конституційно-правових норм. Дія конституційно-правових норм у часі, у просторі та по колу осіб. Інститути конституційного права України:

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

поняття, закономірності формування і розвитку. Класифікація і характеристика інститутів конституційного права України.

Поняття й склад джерел конституційного права. Класифікація джерел конституційного права України. Види джерел конституційного права. Особливості джерел права Європейського Союзу, їх співвідношення із національними джерелами права, в тому числі у разі набуття Україною членства; використання актів *acquis communautaire* у процесі гармонізації українського законодавства.

Конституція – основне джерело конституційного права. Поняття й особливості конституційно-правових відносин. Склад конституційних відносин. Суб'єкти конституційно-правових відносин: загальна характеристика та класифікація. Зміст конституційно-правових відносин. Підстави виникнення і динаміки конституційно-правових відносин.

Поняття й функції конституційно-правової відповідальності. Конституційно-правова відповідальність як вид юридичної відповідальності.

Рецепція європейських конституційних стандартів та аксіологічних засад в практику державотворення України

Змістовий модуль 2. Конституція України - Основний Закон суспільства і держави. Засади конституційного ладу України

Поняття і сутність конституції. Поняття та загальна еволюція світового та вітчизняного конституціоналізму.

Юридичні властивості конституції. Особливий порядок розробки і прийняття конституції. Юридична охорона конституції України

Функції конституції: поняття і види

Конституційний процес в незалежній Україні. Основні етапи новітнього конституційного процесу в Україні, їхній зміст та значення. Юридична характеристика чинної Конституції України.

Порядок внесення змін до Конституції України. Чинна Конституція України як «жорстка» конституція, загальний порядок внесення змін і доповнень до неї.

Конституційна реформа в Україні на сучасному етапі. Децентралізація державно влади.

Поняття конституційного ладу, його ознаки та умови. Взаємозв'язок між конституційним ладом і суспільним ладом та політикою держави.

Конституційне закріплення політичної системи України. Політичний плюралізм (багатоманітність) як основа політичної системи України.

Економічна система України та її конституційно-правове регулювання.

Соціальна система і соціальна структура українського суспільства, тенденції їх розвитку. Конституційно-правові принципи соціальної політики держави та їх реалізація.

Державна мовна політика в Україні та її конституційне регулювання.

Поняття та ознаки засад конституційного ладу: Людина, її права і свободи, честь і гідність як найвища соціальна цінність. Народний і державний суверенітет: поняття і взаємозв'язок. Принцип поділу влади. Принцип визнання та гарантування місцевого самоврядування як основа територіальної організації влади в Україні. Принципи республіканізму, унітаризму та демократизму як визначальні для форми Української держави.

Принцип визнання міжнародно-правових стандартів, його роль у входженні України у світове співтовариство та процесі євроінтеграції.

Державні символи України. Державний Герб. Державний Прапор. Державний Гімн.

Змістовий модуль 3. Конституційно-правовий особи в Україні

Поняття основ правового статусу особи та його елементи. Проблема прав людини в конституційно-правовій теорії та практиці.

Міжнародно-правові стандарти в галузі прав людини. Загальна декларація прав людини 1948 р. Міжнародні пакти про права людини 1966 р. Європейська Конвенція про захист прав та основних свобод 1950 р. Дерогація прав людини як конституційно-правовий інститут

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

тимчасового обмеження окремих прав і свобод в умовах воєнного або надзвичайного стану.

Загальні та спеціальні принципи правового статусу особи в Україні, їх відображення у Конституції та чинному законодавстві.

Основні (конституційні) права і свободи: поняття, ознаки, види. Непорушність, невід'ємність і невідчужуваність основних прав і свобод людини. Особисті (громадянські), політичні, економічні, соціальні, культурні та екологічні права та свободи. Позитивні й негативні права людини.

Права людини і права громадянина. Еволюція конституційних прав і свобод. «Покоління» основних прав і свобод. Суб'єкти конституційних прав і свобод.

Основні (конституційні) обов'язки громадян України. Поняття, ознаки та класифікація основних обов'язків.

Конституційно-правові та міжнародно-правові засади захисту прав дітей і молоді в умовах воєнного стану.

Повноваження органів державної влади та правоохоронних органів у сфері захисту дітей і молоді в умовах воєнного стану.

Гарантії реалізації основних прав і свобод громадян України. Загальні та спеціальні гарантії.

Особливості реалізації та можливості обмеження конституційних прав і свобод в умовах надзвичайного та воєнного стану, співвідношенню публічних інтересів і прав людини, а також відповідальності посадових осіб за порушення конституційних прав

Поняття та ознаки громадянства. Громадянство як особливий правовий стан. Політико-правовий характер громадянства. Стабільність громадянства. Взаємний характер відносин громадянства.

Категорії осіб, що належать до громадянства України. Документи, які засвідчують належність до громадянства України. Підстави набуття та припинення громадянства України.

Система органів, що беруть участь у вирішенні питань громадянства України, їх компетенція.

Конституційно-правовий статус внутрішньо переміщених осіб, іноземців, біженців, осіб, що потребують додаткового або тимчасового захисту, осіб без громадянства, закордонних українців.

Змістовий модуль 4. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України

Верховна Рада України як єдиний орган законодавчої влади. Поняття парламенту і парламентаризму. Соціальне призначення і політична роль парламенту, як органу всенародного представництва.

Функції та компетенція Верховної Ради України. Конституційно-правові основи взаємовідносин Верховної Ради України з Президентом України, органами виконавчої та судової «гілок влади».

Порядок формування Верховної Ради України, її склад та структура. Правовий статус керівництва Верховної Ради України та її органів (Погоджувальної Ради, комітетів, тимчасових комісій, депутатських фракцій).

Основні форми роботи українського парламенту. Законодавчий процес в Україні та його основні стадії.

Форми парламентського контролю за діяльністю уряду: вотум недовіри, депутатські запити і звернення, спеціальні і слідчі комісії.

Поняття та види актів Верховної Ради України.

Конституційно-правовий статус народного депутата України.

Конституційно-правовий статус Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та Рахункової палати України як спеціалізовані органи парламентського контролю.

Змістовий модуль 5. Конституційно-правовий статус Президента України

Соціальне призначення, політична роль глави держави в системі вищих органів

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

державної влади. Президент України як одноосібний глава держави.

Юридичні вимоги до кандидата на пост Президента України. Загальна характеристика законодавства про вибори Президента України. Інавгурація Президента України. Символи президентської влади.

Функції та компетенція Президента України. Загальнодержавне представництво і забезпечення єдності державної влади як прерогативні функції Президента України. Функції Президента України у сфері національної безпеки та оборони, гарантування державного суверенітету і територіальної цілісності України.

Взаємовідносини глави Української держави з парламентом, урядом, іншими органами державної влади та державним апаратом.

Президент України як Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України. Повноваження Президента України у сфері оборони держави. Акти глави держави. Контрасигнатура актів глави держави.

Гарантії діяльності Президента України. Недоторканність Президента України. Збереження звання Президента України. Юридичні, організаційні, матеріально-фінансові, символічно-церемоніальні та інші гарантії діяльності Президента України.

Апарат Президента України, його політико-правова роль. Офіс Президента України. Рада національної безпеки і оборони України: конституційно-правовий статус, склад, повноваження, роль у забезпеченні національної безпеки і оборони. Уповноважені Президента України. Інші допоміжні та консультативно-дорадчі органи при Президентові України.

Підстави та порядок дострокового припинення повноважень Президента України. Відповідальність глави держави (імпічмент). Підстави і порядок здійснення імпічменту.

Змістовий модуль 6. Конституційно-правовий статус та система органів виконавчої влади в Україні

Кабінет Міністрів України – уряд як вищий орган у системі органів виконавчої влади.

Порядок формування Кабінету Міністрів України та його взаємовідносини з Президентом і Верховною Радою України. Програма діяльності Кабінету Міністрів України, її політико-правове значення.

Функції та компетенція Кабінету Міністрів України. Роль Прем'єр-міністра України в організації роботи уряду.

Роль Кабінету Міністрів України у забезпеченні європейської та євроатлантичної інтеграції України. Акти Кабінету Міністрів України.

Парламентська відповідальність уряду. Підстави та порядок дострокового припинення повноважень Кабінету Міністрів України.

Урядовий апарат. Завдання та функції Секретаріату Кабінету Міністрів України. Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади.

Місцеві державні адміністрації: конституційно-правове регулювання порядку формування та організації роботи.

Особливості здійснення виконавчої влади та діяльності Кабінету Міністрів України в умовах воєнного стану.

Електронне урядування в механізмі здійснення виконавчої влади.

Змістовий модуль 7. Конституційно-правовий статус органів судової влади, прокуратури та адвокатури в Україні

Поняття судової влади і правосуддя. Засади організації судової влади в Україні. Універсальна юрисдикція судів. Судочинство в Україні. Конституційні засади здійснення правосуддя в Україні.

Право народу України брати участь у здійсненні правосуддя.

Система судоустрою в Україні. Територіальна та інстанційна підсудність. Окружні та апеляційні суди.

Верховний Суд України як найвищий орган судової влади. Організаційна структура,

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

порядок формування, вимоги до кандидатів на посаду судді.

Конституційно-правовий статус суддів. Порядок призначення і обрання суддів. Підстави і порядок припинення повноважень суддів. Права та обов'язки суддів. Суддівське самоврядування в Україні. Громадська рада доброчесності.

Правовий статус Вищої ради правосуддя в Україні: порядок формування, організаційна структура, компетенція. Акти Вищої ради правосуддя та їх юридична сила.

Особливості юрисдикції Європейського суду з прав людини на території України. Міжнародний кримінальний суд та Римський статут: юрисдикція і міжнародні злочини. Спеціальний міжнародний трибунал щодо злочину агресії: правові засади створення та значення.

Конституційно-правовий статус прокуратури України. Структура органів прокуратури в Україні. Функції і повноваження прокуратури України.

Конституційно-правове регулювання інституту адвокатури в Україні. Медіація як альтернативний спосіб вирішення спорів.

Змістовий модуль №8 Конституційні засади здійснення місцевого самоврядування.

Конституційні основи національної безпеки та оборони

Поняття територіального устрою держави. Державний та адміністративно-територіальний устрій України. Фактори, що впливають на територіальний устрій України. Україна як унітарна держава. Принципи адміністративно-територіального устрою України. Система адміністративно-територіальних одиниць України. Конституційно-правовий статус Автономної Республіки Крим. Особливості конституційно-правового статусу міст Києва і Севастополя у складі України. Загальна характеристика Закону України «Про столицю України - місто-герой Київ». Поняття місцевого самоврядування, його соціальне призначення і політична роль. Система місцевого самоврядування в Україні. Територіальна громада як первинний суб'єкт місцевого самоврядування. Порядок організації, функції та повноваження органів місцевого самоврядування.

1. Державна політика у сферах національної безпеки і оборони в Україні. Особливості правового статусу тимчасово окупованих територій. Конституційно-правове регулювання діяльності Ради Національної безпеки та оборони України. Правовий статус Збройних сил України та національної гвардії України. Порядок введення воєнного чи надзвичайного станів в Україні. Діяльність органів публічної влади в умовах воєнного чи надзвичайного станів в Україні. Правовий статус військових та військово-цивільних адміністрацій. Місце та роль правоохоронних органів в процесі захисту прав людини в період воєнного стану.

Правоохоронні органи в механізмі забезпечення національної безпеки та оборони.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д. ф.	з.ф.	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Лекція 1	Конституційне право України як провідна галузь національної системи права	2	2	Щотижня
Практичне заняття 1	Конституційне право України як провідна галузь національної системи права 1. Поняття конституційного права України. Конституційне право України як галузь права, наука і навчальна дисципліна. Місце і роль конституційного права в національній системі права України. 2. Предмет конституційно-правового регулювання і конституційно-правових відносин в Україні. 3. Метод конституційно-правового регулювання в Україні. 4. Принципи конституційного права України. 5. Система та структура конституційного права України. Конституційно-правові інститути та норми. 6. Поняття конституційно-правових відносин, їх склад, особливості і види. 7. Джерела конституційного права України: поняття, види. 8. Конституційно-правова відповідальність: поняття, підстави, форми	2	-	Щотижня
Самостійна робота	Конституційне право України як провідна галузь національної системи права https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16792	8	10	Щотижня
Лекція 2	Конституція України - Основний Закон суспільства і держави. Засади конституційного ладу України	2	-	Щотижня
Практичне заняття 2	Конституція України - Основний Закон суспільства і держави. Засади конституційного ладу України 1. Поняття і сутність конституції. Поняття та загальна еволюція світового та вітчизняного конституціоналізму. 2. Юридичні властивості конституції. Особливий порядок розробки і прийняття конституції. Юридична охорона конституції України 3. Функції конституції: поняття і види	2	2	Щотижня

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

	<p>4. Конституційний процес в незалежній Україні. Основні етапи новітнього конституційного процесу в Україні, їхній зміст та значення. Юридична характеристика чинної Конституції України.</p> <p>5. Порядок внесення змін до Конституції України. Чинна Конституція України як «жорстка» конституція, загальний порядок внесення змін і доповнень до неї.</p> <p>6. Конституційна реформа в Україні на сучасному етапі. Децентралізація державно влади.</p>			
Самостійна робота	Конституція України - Основний Закон суспільства і держави. Засади конституційного ладу України	8	10	Щотижня
Лекція 3	Засади конституційного ладу України	2	2	Щотижня
Практичне заняття 3	<p>Засади конституційного ладу України</p> <p>1. Поняття та ознаки засад конституційного ладу: Людина, її права і свободи, честь і гідність як найвища соціальна цінність. Народний і державний суверенітет: поняття і взаємозв'язок. Принцип поділу влади. Принцип визнання та гарантування місцевого самоврядування як основа територіальної організації влади в Україні. Принципи республіканізму, унітаризму та демократизму як визначальні для форми Української держави.</p> <p>2. Конституційне закріплення політичної системи України. Політичний плюралізм (багатоманітність) як основа політичної системи України.</p> <p>3. Економічна система України та її конституційно-правове регулювання.</p> <p>4. Соціальна система і соціальна структура українського суспільства, тенденції їх розвитку. Конституційно-правові принципи соціальної політики держави та їх реалізація.</p> <p>5. Державна мовна політика в Україні та її конституційне регулювання.</p> <p>6. Принцип визнання міжнародно-правових стандартів, його роль у входженні України у світове співтовариство та процесі євроінтеграції.</p> <p>7. Державні символи України. Державний Герб. Державний Прапор. Державний Гімн</p>	2	-	Щотижня

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

Самостійна робота	Засади конституційного ладу України https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1679 <u>2</u>	8	10	Щотижня
Лекція 4	Конституційно-правовий особи в Україні	2	2	Щотижня
Практичне заняття 4	Конституційно-правовий особи в Україні 1. Поняття основ правового статусу особи та його елементи. Проблема прав людини в конституційно-правовій теорії та практиці. 2. Міжнародно-правові стандарти в галузі прав людини. Загальна декларація прав людини 1948 р. Міжнародні пакти про права людини 1966 р. Європейська Конвенція про захист прав та основних свобод 1950 р. 3. Загальні та спеціальні принципи правового статусу особи в Україні, їх відображення у Конституції та чинному законодавстві.	2	-	Щотижня
Самостійна робота	Конституційно-правовий особи в Україні https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1679 <u>2</u>	8	10	Щотижня
Лекція 5	Конституційно-правовий особи в Україні	2	-	Щотижня
Практичне заняття 5	Конституційно-правовий особи в Україні 1. Основні (конституційні) права і свободи: поняття, ознаки, види. Непорушність, невід'ємність і невідчужуваність основних прав і свобод людини. 2. Обмеження прав людини в умовах воєнного чи надзвичайного станів в Україні.	2	-	Щотижня
Самостійна робота	Конституційно-правовий особи в Україні https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1679 <u>2</u>	8	10	Щотижня
Лекція 6	Конституційно-правовий статус Верховної Ради України	2	2	Щотижня
Практичне заняття 6	Конституційно-правовий статус Верховної Ради України 1. Верховна Рада України як єдиний орган законодавчої влади. Поняття парламенту і парламентаризму. Соціальне призначення і політична роль парламенту, як органу всенародного представництва. 2. Функції та компетенція Верховної Ради України. Конституційно-правові основи взаємовідносин Верховної Ради України з Президентом України, органами виконавчої та судової «гілок влади». 3. Порядок формування Верховної Ради України, її склад та структура. Правовий статус керівництва Верховної Ради України та її	2	-	Щотижня

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

	<p>органів (Погоджувальної Ради, комітетів, тимчасових комісій, депутатських фракцій). Соціальний і партійний склад Українського парламенту IX скликання.</p> <p>4. Основні форми роботи українського парламенту.</p>			
Самостійна робота	<p>Конституційно-правовий статус Верховної Ради України</p> <p>https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1679</p> <p><u>2</u></p>	8	10	Щотижня
Лекція 7	<p>Конституційно-правовий статус Верховної Ради України</p>	2		Щотижня
Практичне заняття 7	<p>Конституційно-правовий статус Верховної Ради України</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Законодавчий процес в Україні та його основні стадії. 2. Форми парламентського контролю за діяльністю уряду: вотум недовіри, депутатські запити і звернення, спеціальні і слідчі комісії. 3. Поняття та види актів Верховної Ради України. 4. Конституційно-правовий статус народного депутата України. 5. Конституційно-правовий статус Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та Рахункової палати України як спеціалізовані органи парламентського контролю 	2	-	Щотижня
Самостійна робота	<p>Конституційно-правовий статус Верховної Ради України</p> <p>https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1679</p> <p><u>2</u></p>	8	10	Щотижня
Лекція 8	<p>Конституційно-правовий статус Президента України</p>	2	-	Щотижня
Практичне заняття 8	<p>Конституційно-правовий статус Президента України</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціальне призначення, політична роль глави держави в системі вищих органів держави. Президент України як одноосібний глава держави. 2. Юридичні вимоги до кандидатів на пост Президента України. Загальна характеристика законодавства про вибори Президента України. Інавгурація Президента України. Символи президентської влади. 3. Підстави та порядок дострокового припинення повноважень Президента України. Відповідальність глави держави (імпічмент). Підстави і порядок здійснення імпічменту. 	2	-	Щотижня

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

	<p>4. Функції та компетенція Президента України. Загальнодержавне представництво і забезпечення єдності державної влади як прерогативні функції Президента України.</p> <p>5. Взаємовідносини глави Української держави з парламентом, урядом, державним апаратом.</p> <p>6. Президент України як Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України. Акти глави держави. Контрасигнатура актів глави держави.</p> <p>7. Гарантії діяльності Президента України. Недоторканність Президента України. Збереження звання Президента України. Юридичні, організаційні, матеріально-фінансові, символічно-церемоніальні та інші гарантії діяльності Президента України</p> <p>8. Апарат Президента України, його політико-правова роль. Офіс Президента України. Рада національної безпеки і оборони України. Інші допоміжні органи при Президентові України.</p>			
Самостійна робота	<p>Конституційно-правовий статус Президента України</p> <p>https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16792</p>	8	10	<i>Щотижня</i>
Лекція 9	Конституційно-правовий статус та система органів виконавчої влади в Україні	2		<i>Щотижня</i>
Практичне заняття 9	<p>Конституційно-правовий статус та система органів виконавчої влади в Україні</p> <p>1. Кабінет Міністрів України - уряд як вищий орган в системі органів виконавчої влади.</p> <p>2. Порядок формування Кабінету Міністрів України та його взаємовідносини з Президентом і Верховною Радою України. Програма діяльності уряду, її політико-правове значення.</p> <p>3. Функції та компетенція Кабінету Міністрів України. Роль Прем'єр-міністра України в організації роботи уряду.</p> <p>4. Акти Кабінету Міністрів України.</p>	2	-	<i>Щотижня</i>
Самостійна робота	<p>Конституційно-правовий статус та система органів виконавчої влади в Україні</p> <p>https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16792</p>	8	10	<i>Щотижня</i>
Лекція 10	Конституційно-правовий статус та система органів виконавчої влади в Україні	2	-	<i>Щотижня</i>
Практичне заняття 10	Конституційно-правовий статус та система органів виконавчої влади в Україні	2	-	<i>Щотижня</i>

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Парламентська відповідальність уряду. Підстави та порядок дострокового припинення повноважень кабінету Міністрів України. 2. Урядовий апарат. Завдання та функції Секретаріату Кабінету Міністрів України. 3. Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади. 4. Місцеві державні адміністрації: конституційно-правове регулювання порядку формування та організації роботи. 5. Електронне урядування в механізмі здійснення виконавчої влади 			
Самостійна робота	<p>Конституційно-правовий статус та система органів виконавчої влади в Україні https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1679 <u>2</u></p>	8	10	Щотижня
Лекція 11	Конституційно-правовий статус органів судової влади, прокуратури та адвокатури в Україні	2	-	Щотижня
Практичне заняття 11	<p>Конституційно-правовий статус органів судової влади, прокуратури та адвокатури в Україні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття судової влади і правосуддя. Засади організації судової влади в Україні. Універсальна юрисдикція судів. Судочинство в Україні. Конституційні засади здійснення правосуддя в Україні. 2. Система судоустрою в Україні. 3. Конституційно-правовий статус суддів. Порядок призначення і обрання суддів. Підстави і порядок припинення повноважень суддів. Права та обов'язки суддів. Суддівське самоврядування в Україні. 4. Правовий статус Вищої ради правосуддя в Україні. 5. Особливості юрисдикції Європейського суду з прав людини на території України. 6. Конституційно-правовий статус прокуратури України. Структура органів прокуратури в Україні. Функції і повноваження прокуратури України. 7. Конституційно-правове регулювання інституту адвокатури в Україні. 	2	2	Щотижня
Самостійна робота	<p>Конституційно-правовий статус органів судової влади, прокуратури та адвокатури в Україні https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1679 <u>2</u></p>	8	10	Щотижня
Лекція 12	Конституційні засади територіальної організації влади та конституційні основи місцевого самоврядування в Україні	2	-	Щотижня

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

Практичне заняття 12	<p>Конституційні засади територіальної організації влади та конституційні основи місцевого самоврядування в Україні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття територіального устрою держави. Державний та адміністративно-територіальний устрій України. Фактори, що впливають на територіальний устрій України. Україна як унітарна держава. Принципи адміністративно-територіального устрою України. 2. Система адміністративно-територіальних одиниць України. 3. Конституційно-правовий статус Автономної Республіки Крим 4. Особливості конституційно-правового статусу міст Києва і Севастополя у складі України. Загальна характеристика Закону України «Про столицю України - місто-герой Київ». 	2	-	Щотижня
Самостійна робота	<p>Конституційні засади територіальної організації влади та конституційні основи місцевого самоврядування в Україні</p> <p>https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1679</p> <p><u>2</u></p>	8	10	Щотижня
Лекція 13	<p>Конституційні засади територіальної організації влади та конституційні основи місцевого самоврядування в Україні</p>	2	-	Щотижня
Практичне заняття 13	<p>Конституційні засади територіальної організації влади та конституційні основи місцевого самоврядування в Україні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття місцевого самоврядування, його соціальне призначення і політична роль. 2. Система місцевого самоврядування в Україні. Територіальна громада як первинний суб'єкт місцевого самоврядування. 3. Порядок організації, функції та повноваження органів місцевого самоврядування. 	2	-	Щотижня
Самостійна робота	<p>Конституційні засади територіальної організації влади та конституційні основи місцевого самоврядування в Україні</p> <p>https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1679</p> <p><u>2</u></p>	8	10	Щотижня
Лекція 14	<p>Конституційні основи національної безпеки та оборони</p>	2	-	Щотижня
Практичне заняття 14	<p>Конституційні основи національної безпеки та оборони</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Державна політика у сферах національної безпеки і оборони в Україні. 2. Особливості правового статусу тимчасово окупованих територій. 	2	-	Щотижня

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

	3. Конституційно-правове регулювання діяльності Ради Національної безпеки та оборони України. 4. Правовий статус Збройних сил України та інших військових формувань у системі національної безпеки та оборони.			
Самостійна робота	Конституційні основи національної безпеки та оборони https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1679 <u>2</u>	8	12	Щотижня
Лекція 15	Конституційні основи національної безпеки та оборони	2		
Практичне заняття 15	Конституційні основи національної безпеки та оборони 2. Порядок введення воєнного чи надзвичайного станів в Україні. 3. Діяльність органів публічної влади в умовах воєнного чи надзвичайного станів в Україні. Правовий статус військових та військово-цивільних адміністрацій. 4. Місце та роль правоохоронних органів в процесі захисту прав людини в період воєнного стану. 5. Правоохоронні органи в механізмі забезпечення національної безпеки та оборони.	2		
Самостійна робота	Конституційні основи національної безпеки та оборони https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1679 <u>2</u>	8	14	

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практичне заняття №1	Термінологічний диктант, робота у групі над розв'язанням практичного завдання, технології ситуативного моделювання: кейс-метод (імітації, симуляції); технології опрацювання дискусійних питань: метод-	Термінологічний диктант Перевірка знань здобувачів вищої освіти щодо поняття конституційного права України як галузі права, науки і навчальної дисципліни, предмета та методу конституційно-правового регулювання, принципів конституційного права України, системи і структури конституційного права, конституційно-правових інститутів і норм, джерел конституційного права України, а також поняття і	Термінологічний диктант – до 1 бала правильне відтворення основних понять і категорій з теми – 1 бал ; допущення неточностей – 0,5 бала ; неправильні відповіді – 0 балів . Термін виконання: під час аудиторного заняття (5–10 хвилин). Робота у групі / кейс-метод – до 1 бала	3

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

	прес, дебати, дискусія, дебрифінг та ін.	<p>форм конституційно-правової відповідальності.</p> <p>Робота у групі над розв'язанням практичного завдання / кейс-метод</p> <p>Аналіз конституційно-правової ситуації, пов'язаної з виникненням, зміною або припиненням конституційно-правових відносин, визначенням їх суб'єктів, об'єкта та змісту, застосуванням відповідних принципів і норм конституційного права України, а також встановленням підстав і форм конституційно-правової відповідальності.</p> <p>Участь у дискусії (метод «прес», дискусія, дебати, дебрифінг)</p> <p>Обговорення проблемних питань щодо місця і ролі конституційного права України в національній системі права, значення принципів конституційного права для правотворчої та правозастосовної діяльності, а також особливостей конституційно-правової відповідальності як виду юридичної відповідальності.</p>	<p>правильний і обґрунтований аналіз практичного завдання – 1 бал;</p> <p>частковий або неповний аналіз – 0,5 бала;</p> <p>неправильний аналіз або його відсутність – 0 балів.</p> <p>Термін виконання: під час аудиторного заняття (15–20 хвилин).</p> <p>Участь у дискусії – до 1 бала</p> <p>активна та аргументована участь – 1 бал;</p> <p>обмежена участь – 0,5 бала;</p> <p>відсутність участі – 0 балів.</p> <p>Термін виконання: під час аудиторного заняття.</p>	
Практичне заняття №2	Термінологічний диктант, робота у групі над розв'язанням практичного завдання, технології ситуативного моделювання: кейс-метод (імітації, симуляції); технології опрацювання дискусійних питань: метод-прес, дебати, дискусія, дебрифінг та ін.	<p>Термінологічний диктант</p> <p>Перевірка знань здобувачів вищої освіти щодо поняття і сутності конституції, основних етапів еволюції світового та вітчизняного конституціоналізму, юридичних властивостей конституції, її функцій, особливостей конституційного процесу в незалежній Україні, порядку внесення змін до Конституції України, а також змісту сучасних конституційних реформ і децентралізації державної влади.</p> <p>Робота у групі над розв'язанням практичного завдання / кейс-метод</p> <p>Аналіз конституційно-правової ситуації, пов'язаної з реалізацією положень Конституції України як Основного Закону суспільства</p>	<p>Термінологічний диктант – до 1 бала</p> <p>правильне відтворення основних понять і категорій з теми – 1 бал;</p> <p>допущення неточностей – 0,5 бала;</p> <p>неправильні відповіді – 0 балів.</p> <p>Термін виконання: під час аудиторного заняття (5–10 хвилин).</p> <p>Робота у групі / кейс-метод – до 1 бала</p> <p>правильний і обґрунтований аналіз практичного завдання – 1 бал;</p> <p>частковий або неповний аналіз – 0,5 бала;</p> <p>неправильний аналіз або його відсутність – 0 балів.</p> <p>Термін виконання: під час аудиторного заняття (15–20 хвилин).</p>	3

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

		<p>і держави, визначенням юридичних властивостей та функцій Конституції, застосуванням норм щодо внесення змін до Конституції України, а також оцінкою значення конституційної реформи та децентралізації у розвитку конституційного ладу України.</p> <p>Участь у дискусії (метод «прес», дискусія, дебати, дебрифінг) Обговорення проблемних питань щодо ролі Конституції України у формуванні демократичної, правової держави, особливостей новітнього конституційного процесу, меж і умов внесення змін до Конституції України, а також впливу конституційних реформ і децентралізації на засади конституційного ладу України.</p>	<p>Участь у дискусії – до 1 бала активна та аргументована участь – 1 бал; обмежена участь – 0,5 бала; відсутність участі – 0 балів. Термін виконання: під час аудиторного заняття</p>	
Практичне заняття №3	Термінологічний диктант, робота у групі над розв'язанням практичного завдання, технології ситуативного моделювання: кейс-метод (імітації, симуляції); технології опрацювання дискусійних питань: метод-прес, дебати, дискусія, дебрифінг та ін.	<p>Термінологічний диктант Перевірка знань здобувачів вищої освіти щодо поняття та ознак засад конституційного ладу України, конституційного закріплення принципу пріоритету прав і свобод людини, народного і державного суверенітету, принципу поділу влади, визнання та гарантування місцевого самоврядування, республіканізму, унітаризму та демократизму, а також положень щодо політичної, економічної та соціальної системи України, державної мовної політики, міжнародно-правових стандартів і державних символів України.</p> <p>Робота у групі над розв'язанням практичного завдання / кейс-метод Аналіз конституційно-правової ситуації, пов'язаної з реалізацією окремих засад конституційного ладу України, визначенням відповідності дій органів державної влади або органів місцевого самоврядування принципам Конституції України, застосуванням норм, що регулюють політичну, економічну та соціальну</p>	<p>Термінологічний диктант – до 1 бала правильне відтворення основних понять і категорій з теми – 1 бал; допущення неточностей – 0,5 бала; неправильні відповіді – 0 балів. Термін виконання: під час аудиторного заняття (5–10 хвилин). Робота у групі / кейс-метод – до 1 бала правильний і обґрунтований аналіз практичного завдання – 1 бал; частковий або неповний аналіз – 0,5 бала; неправильний аналіз або його відсутність – 0 балів. Термін виконання: під час аудиторного заняття (15–20 хвилин). Участь у дискусії – до 1 бала активна та аргументована участь – 1 бал; обмежена участь – 0,5 бала; відсутність участі – 0 балів. Термін виконання: під час аудиторного заняття</p>	3

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

		<p>системи, мовну політику, а також принцип визнання міжнародно-правових стандартів у національній правовій системі.</p> <p>Участь у дискусії (метод «прес», дискусія, дебати, дебрифінг)</p> <p>Обговорення проблемних питань щодо значення засад конституційного ладу України для функціонування демократичної, правової та соціальної держави, ролі політичного плюралізму і соціальної політики, особливостей мовної політики та євроінтеграційного курсу, а також важливого значення державних символів України.</p>		
Практичне заняття №4	<p>Термінологічний диктант, робота у групі над розв'язанням практичного завдання, технології ситуативного моделювання: кейс-метод (імітації, симуляції); технології опрацювання дискусійних питань: метод-прес, дебати, дискусія, дебрифінг та ін.</p>	<p>Термінологічний диктант</p> <p>Перевірка знань здобувачів вищої освіти щодо поняття правового статусу особи, його основних елементів, загальних і спеціальних принципів правового статусу особи в Україні, а також змісту проблематики прав людини в конституційно-правовій теорії та практиці.</p> <p>Робота у групі над розв'язанням практичного завдання / кейс-метод</p> <p>Аналіз правової ситуації, пов'язаної з реалізацією або порушенням прав і свобод людини, визначенням елементів правового статусу особи, застосуванням норм Конституції України та чинного законодавства з урахуванням міжнародно-правових стандартів у сфері прав людини.</p> <p>Участь у дискусії (метод «прес», дискусія, дебати, дебрифінг)</p> <p>Обговорення проблемних питань щодо співвідношення національних і міжнародних стандартів прав людини, ролі принципів правового статусу особи у забезпеченні прав і свобод, а також актуальних викликів реалізації прав людини в сучасній конституційно-правовій практиці України.</p>	<p>Термінологічний диктант – до 1 бала</p> <p>правильне відтворення основних понять і категорій з теми – 1 бал; допущення неточностей – 0,5 бала; неправильні відповіді – 0 балів.</p> <p>Термін виконання: під час аудиторного заняття (5–10 хвилин).</p> <p>Робота у групі / кейс-метод – до 1 бала</p> <p>правильний і обґрунтований аналіз практичного завдання – 1 бал; частковий або неповний аналіз – 0,5 бала; неправильний аналіз або його відсутність – 0 балів.</p> <p>Термін виконання: під час аудиторного заняття (15–20 хвилин).</p> <p>Участь у дискусії – до 1 бала</p> <p>активна та аргументована участь – 1 бал; обмежена участь – 0,5 бала; відсутність участі – 0 балів.</p> <p>Термін виконання: під час аудиторного заняття</p>	3

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

<p>Практичне заняття №5</p>	<p>Термінологічний диктант, робота у групі над розв'язанням практичного завдання, технології ситуативного моделювання: кейс-метод (імітації, симуляції); технології опрацювання дискусійних питань: метод-прес, дебати, дискусія, дебрифінг та ін.</p>	<p>Термінологічний диктант Перевірка знань здобувачів вищої освіти щодо поняття та ознак основних (конституційних) прав і свобод людини, їх видів, принципів непорушності, невід'ємності та невідчужуваності, а також особливостей забезпечення і обмеження прав і свобод людини в умовах надзвичайного та воєнного стану відповідно до Конституції України та міжнародних стандартів прав людини. Робота у групі над розв'язанням практичного завдання / кейс-метод Аналіз конституційно-правової ситуації, пов'язаної з реалізацією або обмеженням основних прав і свобод людини в умовах надзвичайного чи воєнного стану, визначенням меж допустимих обмежень прав і свобод, застосуванням норм Конституції України, законодавства про правовий режим надзвичайного та воєнного стану, а також відповідних міжнародно-правових стандартів. Участь у дискусії (метод «прес», дискусія, дебати, дебрифінг) Обговорення проблемних питань щодо співвідношення принципу верховенства права та необхідності тимчасового обмеження окремих прав і свобод людини, гарантій недопущення свавільних обмежень, а також ролі держави у забезпеченні прав людини в умовах надзвичайних правових режимів.</p>	<p>Термінологічний диктант – до 1 бала правильне відтворення основних понять і категорій з теми – 1 бал; допущення неточностей – 0,5 бала; неправильні відповіді – 0 балів. Термін виконання: під час аудиторного заняття (5–10 хвилин). Робота у групі / кейс-метод – до 1 бала правильний і обґрунтований аналіз практичного завдання – 1 бал; частковий або неповний аналіз – 0,5 бала; неправильний аналіз або його відсутність – 0 балів. Термін виконання: під час аудиторного заняття (15–20 хвилин). Участь у дискусії – до 1 бала активна та аргументована участь – 1 бал; обмежена участь – 0,5 бала; відсутність участі – 0 балів. Термін виконання: під час аудиторного заняття</p>	
<p>Практичне заняття №6</p>	<p>Термінологічний диктант, робота у групі над розв'язанням практичного завдання, технології ситуативного моделювання: кейс-метод</p>	<p>Термінологічний диктант Перевірка знань здобувачів вищої освіти щодо поняття парламенту і парламентаризму, конституційно-правового статусу Верховної Ради України як єдиного органу законодавчої влади, її функцій і компетенції, порядку</p>	<p>Термінологічний диктант – до 1 бала правильне відтворення основних понять і категорій з теми – 1 бал; допущення неточностей – 0,5 бала; неправильні відповіді – 0 балів. Термін виконання: під час</p>	<p style="text-align: center;">3</p>

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

	<p>(імітації, симуляції); технології опрацювання дискусійних питань: метод-прес, дебати, дискусія, дебрифінг та ін.</p>	<p>формування, складу та структури, правового статусу керівництва Верховної Ради України та її органів, а також основних форм роботи українського парламенту. Робота у групі над розв'язанням практичного завдання / кейс-метод Аналіз конституційно-правової ситуації, пов'язаної з реалізацією повноважень Верховної Ради України, визначенням меж її компетенції та взаємовідносин з Президентом України, органами виконавчої та судової влади, застосуванням норм Конституції України і Регламенту Верховної Ради України, а також оцінкою ролі парламенту як органу всенародного представництва. Участь у дискусії (метод «прес», дискусія, дебати, дебрифінг) Обговорення проблемних питань щодо політичної ролі Верховної Ради України в системі поділу влади, ефективності парламентських форм діяльності, значення парламентського контролю, а також особливостей функціонування українського парламенту в сучасних умовах.</p>	<p>аудиторного заняття (5–10 хвилин). Робота у групі / кейс-метод – до 1 бала правильний і обґрунтований аналіз практичного завдання – 1 бал; частковий або неповний аналіз – 0,5 бала; неправильний аналіз або його відсутність – 0 балів. Термін виконання: під час аудиторного заняття (15–20 хвилин). Участь у дискусії – до 1 бала активна та аргументована участь – 1 бал; обмежена участь – 0,5 бала; відсутність участі – 0 балів. Термін виконання: під час аудиторного заняття</p>	
<p>Практичне заняття №7</p>	<p>Термінологічний диктант, робота у групі над розв'язанням практичного завдання, технології ситуативного моделювання: кейс-метод (імітації, симуляції); технології опрацювання дискусійних питань: метод-прес, дебати, дискусія, дебрифінг та ін.</p>	<p>Термінологічний диктант Перевірка знань здобувачів вищої освіти щодо поняття та основних стадій законодавчого процесу в Україні, форм парламентського контролю за діяльністю уряду, видів актів Верховної Ради України, конституційно-правового статусу народного депутата України, а також правового статусу Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини і Рахункової палати України як спеціалізованих органів парламентського контролю. Робота у групі над розв'язанням практичного завдання / кейс-метод Аналіз конституційно-правової ситуації, пов'язаної із</p>	<p>Термінологічний диктант – до 1 бала правильне відтворення основних понять і категорій з теми – 1 бал; допущення неточностей – 0,5 бала; неправильні відповіді – 0 балів. Термін виконання: під час аудиторного заняття (5–10 хвилин). Робота у групі / кейс-метод – до 1 бала правильний і обґрунтований аналіз практичного завдання – 1 бал; частковий або неповний аналіз – 0,5 бала; неправильний аналіз або його відсутність – 0 балів. Термін виконання: під час</p>	<p style="text-align: center;">3</p>

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

		<p>здійсненям законодавчого процесу або реалізацією форм парламентського контролю, визначенням повноважень народних депутатів України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини чи Рахункової палати України, застосуванням норм Конституції України, Регламенту Верховної Ради України та інших актів законодавства.</p> <p>Участь у дискусії (метод «прес», дискусія, дебати, дебрифінг)</p> <p>Обговорення проблемних питань щодо ефективності законодавчого процесу, ролі парламентського контролю в системі стримувань і противаг, гарантій діяльності народних депутатів України, а також значення спеціалізованих органів парламентського контролю у забезпеченні законності та захисті прав людини.</p>	<p>аудиторного заняття (15–20 хвилин).</p> <p>Участь у дискусії – до 1 бала</p> <p>активна та аргументована участь – 1 бал; обмежена участь – 0,5 бала; відсутність участі – 0 балів.</p> <p>Термін виконання: під час аудиторного заняття</p>	
Самостійна робота	Письмова контрольна робота Атестаційна робота №1 Тестування; Вирішення практичного кейсу	<p>Атестаційна робота № 1 проводиться у дистанційній формі з використанням СЕЗН Moodle та включає два самостійні елементи контролю:</p> <p>Онлайн-тестування, що складається з 10 тестових завдань, спрямованих на перевірку знань основних понять, інститутів та норм конституційного права України.</p> <p>Вирішення практичного кейсу, що передбачає письмовий аналіз конституційно-правової ситуації із застосуванням норм Конституції України та чинного законодавства.</p>	<p>Онлайн-тестування в СЕЗН Moodle – до 5 балів</p> <p>10 тестових завдань, 0,5 бала за кожен правильну відповідь;</p> <p>зараховуються лише відповіді, подані у встановлений часовий ліміт у СЕЗН Moodle.</p> <p>Вирішення практичного кейсу – до 3 балів</p> <p>правильно вирішений кейс (повний та обґрунтований аналіз із застосуванням норм Конституції України та законодавства) – 3 бали;</p> <p>частково правильно вирішення кейсу (допущені неточності або неповний правовий аналіз) – 2 бали;</p> <p>поверхнєве вирішення кейсу (загальні міркування без належного правового обґрунтування) – 1 бал;</p> <p>відсутність відповіді або неправильне вирішення кейсу – 0 балів.</p> <p>Термін виконання: відповідно до графіка</p>	8

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

			атестації шляхом проходження онлайн-тестування та виконання кейсового завдання в СЕЗН Moodle (із визначеним часовим лімітом)	
Практичне заняття №8	Термінологічний диктант, робота у групі над розв'язанням практичного завдання, технології ситуативного моделювання: кейс-метод (імітації, симуляції); технології опрацювання дискусійних питань: метод-прес, дебати, дискусія, дебрифінг та ін.	<p>Термінологічний диктант Перевірка знань здобувачів вищої освіти щодо конституційно-правового статусу Президента України, його соціального призначення та політичної ролі в системі вищих органів державної влади, юридичних вимог до кандидатів на пост Президента України, порядку обрання та інавгурації, підстав і процедури дострокового припинення повноважень, імпичменту, основних функцій і повноважень глави держави, а також гарантій діяльності Президента України.</p> <p>Робота у групі над розв'язанням практичного завдання / кейс-метод Аналіз конституційно-правової ситуації, пов'язаної з реалізацією повноважень Президента України, визначенням його взаємовідносин з Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України та іншими органами державної влади, застосуванням норм Конституції України щодо актів Президента, контрасигнатури, статусу Верховного Головнокомандувача Збройних Сил України, а також діяльності Офісу Президента України та Ради національної безпеки і оборони України.</p> <p>Участь у дискусії (метод «прес», дискусія, дебати, дебрифінг) Обговорення проблемних питань щодо місця Президента України в системі поділу влади, меж його компетенції, ефективності механізму імпичменту, ролі Президента як гаранта державного суверенітету та територіальної цілісності України, а також значення гарантій діяльності</p>	<p>Термінологічний диктант – до 1 бала правильне відтворення основних понять і категорій з теми – 1 бал; допущення неточностей – 0,5 бала; неправильні відповіді – 0 балів.</p> <p>Термін виконання: під час аудиторного заняття (5–10 хвилин).</p> <p>Робота у групі / кейс-метод – до 1 бала правильний і обґрунтований аналіз практичного завдання – 1 бал; частковий або неповний аналіз – 0,5 бала; неправильний аналіз або його відсутність – 0 балів.</p> <p>Термін виконання: під час аудиторного заняття (15–20 хвилин).</p> <p>Участь у дискусії – до 1 бала активна та аргументована участь – 1 бал; обмежена участь – 0,5 бала; відсутність участі – 0 балів.</p> <p>Термін виконання: під час аудиторного заняття</p>	3

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

		глави держави в умовах демократичної правової держави.		
Практичне заняття №9	Термінологічний диктант, робота у групі над розв'язанням практичного завдання, технології ситуативного моделювання: кейс-метод (імітації, симуляції); технології опрацювання дискусійних питань: метод-прес, дебати, дискусія, дебрифінг та ін.	<p>Термінологічний диктант Перевірка знань здобувачів вищої освіти щодо конституційно-правового статусу органів виконавчої влади в Україні, поняття та ролі Кабінету Міністрів України як вищого органу в системі органів виконавчої влади, порядку формування уряду, його взаємовідносин з Президентом України та Верховною Радою України, функцій і компетенції Кабінету Міністрів України, ролі Прем'єр-міністра України, а також видів і юридичної сили актів Кабінету Міністрів України.</p> <p>Робота у групі над розв'язанням практичного завдання / кейс-метод Аналіз конституційно-правової ситуації, пов'язаної з діяльністю Кабінету Міністрів України, визначенням його повноважень, відповідальності та взаємовідносин з іншими вищими органами державної влади, застосуванням норм Конституції України, законів України та підзаконних актів, а також оцінкою політико-правового значення Програми діяльності уряду.</p> <p>Участь у дискусії (метод «прес», дискусія, дебати, дебрифінг) Обговорення проблемних питань щодо місця і ролі Кабінету Міністрів України в системі поділу влади, ефективності урядової діяльності, ролі Прем'єр-міністра України в організації роботи уряду, а також значення актів Кабінету Міністрів України у механізмі правового регулювання.</p>	<p>Термінологічний диктант – до 1 бала правильне відтворення основних понять і категорій з теми – 1 бал; допущення неточностей – 0,5 бала; неправильні відповіді – 0 балів.</p> <p>Термін виконання: під час аудиторного заняття (5–10 хвилин).</p> <p>Робота у групі / кейс-метод – до 1 бала правильний і обґрунтований аналіз практичного завдання – 1 бал; частковий або неповний аналіз – 0,5 бала; неправильний аналіз або його відсутність – 0 балів.</p> <p>Термін виконання: під час аудиторного заняття (15–20 хвилин).</p> <p>Участь у дискусії – до 1 бала активна та аргументована участь – 1 бал; обмежена участь – 0,5 бала; відсутність участі – 0 балів.</p> <p>Термін виконання: під час аудиторного заняття</p>	3
Практичне заняття №10	Термінологічний диктант, робота у групі над розв'язанням практичного завдання, технології ситуативного	<p>Термінологічний диктант Перевірка знань здобувачів вищої освіти щодо поняття парламентської відповідальності уряду, підстав і порядку дострокового припинення повноважень Кабінету</p>	<p>Термінологічний диктант – до 1 бала правильне відтворення основних понять і категорій з теми – 1 бал; допущення неточностей – 0,5 бала;</p>	3

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

	<p>моделювання: кейс-метод (імітації, симуляції); технології опрацювання дискусійних питань: метод-прес, дебати, дискусія, дебрифінг та ін.</p>	<p>Міністрів України, правового статусу та функцій урядового апарату і Секретаріату Кабінету Міністрів України, системи міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, конституційно-правового регулювання діяльності місцевих державних адміністрацій, а також сутності та значення електронного урядування в механізмі здійснення виконавчої влади.</p> <p>Робота у групі над розв'язанням практичного завдання / кейс-метод Аналіз конституційно-правової ситуації, пов'язаної з реалізацією парламентської відповідальності Уряду, функціонуванням центральних або місцевих органів виконавчої влади, визначенням повноважень міністерств і місцевих державних адміністрацій, застосуванням норм Конституції України та чинного законодавства, а також оцінкою ролі електронного урядування у підвищенні ефективності виконавчої влади.</p> <p>Участь у дискусії (метод «прес», дискусія, дебати, дебрифінг) Обговорення проблемних питань щодо ефективності механізмів парламентського контролю за діяльністю уряду, співвідношення політичної та юридичної відповідальності Кабінету Міністрів України, ролі місцевих державних адміністрацій у системі публічної влади, а також перспектив розвитку електронного урядування в Україні.</p>	<p>неправильні відповіді – 0 балів. Термін виконання: під час аудиторного заняття (5–10 хвилин). Робота у групі / кейс-метод – до 1 бала правильний і обґрунтований аналіз практичного завдання – 1 бал; частковий або неповний аналіз – 0,5 бала; неправильний аналіз або його відсутність – 0 балів. Термін виконання: під час аудиторного заняття (15–20 хвилин). Участь у дискусії – до 1 бала активна та аргументована участь – 1 бал; обмежена участь – 0,5 бала; відсутність участі – 0 балів. Термін виконання: під час аудиторного заняття</p>	
<p>Практичне заняття №11</p>	<p>Термінологічний диктант, робота у групі над розв'язанням практичного завдання, технології ситуативного моделювання:</p>	<p>Термінологічний диктант Перевірка знань здобувачів вищої освіти щодо поняття судової влади і правосуддя, засад організації судової влади в Україні, системи судоустрою, конституційних засад здійснення правосуддя, правового статусу суддів,</p>	<p>Термінологічний диктант – до 1 бала правильне відтворення основних понять і категорій з теми – 1 бал; допущення неточностей – 0,5 бала; неправильні відповіді – 0 балів.</p>	<p style="text-align: center;">3</p>

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

	<p>кейс-метод (імітації, симуляції); технології опрацювання дискусійних питань: метод-прес, дебати, дискусія, дебрифінг та ін.</p>	<p>Вищої ради правосуддя, прокуратури та адвокатури в Україні, а також особливостей юрисдикції Європейського суду з прав людини на території України. Робота у групі над розв'язанням практичного завдання / кейс-метод Аналіз конституційно-правової ситуації, пов'язаної із здійсненням правосуддя, діяльністю судів, прокуратури або адвокатури, визначенням повноважень суддів, органів суддівського самоврядування та Вищої ради правосуддя, застосуванням норм Конституції України та чинного законодавства, а також урахуванням практики Європейського суду з прав людини. Участь у дискусії (метод «прес», дискусія, дебати, дебрифінг) Обговорення проблемних питань щодо незалежності судової влади, гарантій статусу суддів, ролі прокуратури та адвокатури у забезпеченні прав людини, а також значення юрисдикції Європейського суду з прав людини для національної правової системи України.</p>	<p>Термін виконання: під час аудиторного заняття (5–10 хвилин). Робота у групі / кейс-метод – до 1 бала правильний і обґрунтований аналіз практичного завдання – 1 бал; частковий або неповний аналіз – 0,5 бала; неправильний аналіз або його відсутність – 0 балів. Термін виконання: під час аудиторного заняття (15–20 хвилин). Участь у дискусії – до 1 бала активна та аргументована участь – 1 бал; обмежена участь – 0,5 бала; відсутність участі – 0 балів. Термін виконання: під час аудиторного заняття</p>	
<p>Практичне заняття №12</p>	<p>Термінологічний диктант, робота у групі над розв'язанням практичного завдання, технології ситуативного моделювання: кейс-метод (імітації, симуляції); технології опрацювання дискусійних питань: метод-прес, дебати, дискусія, дебрифінг та ін.</p>	<p>Термінологічний диктант Перевірка знань здобувачів вищої освіти щодо поняття територіального устрою держави, державного та адміністративно-територіального устрою України, принципів унітаризму і адміністративно-територіального устрою, системи адміністративно-територіальних одиниць України, конституційно-правового статусу Автономної Республіки Крим, а також особливостей правового статусу міст Києва і Севастополя. Робота у групі над розв'язанням практичного завдання / кейс-метод Аналіз конституційно-правової ситуації, пов'язаної з територіальною організацією</p>	<p>Термінологічний диктант – до 1 бала правильне відтворення основних понять і категорій з теми – 1 бал; допущення неточностей – 0,5 бала; неправильні відповіді – 0 балів. Термін виконання: під час аудиторного заняття (5–10 хвилин). Робота у групі / кейс-метод – до 1 бала правильний і обґрунтований аналіз практичного завдання – 1 бал; частковий або неповний аналіз – 0,5 бала; неправильний аналіз або його відсутність – 0 балів. Термін виконання: під час аудиторного заняття (15–20 хвилин).</p>	<p style="text-align: center;">3</p>

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

		<p>влади в Україні, визначенням відповідності рішень органів державної влади принципам унітарної держави та адміністративно-територіального устрою, застосуванням норм Конституції України і спеціального законодавства, зокрема щодо статусу Автономної Республіки Крим та міста Києва.</p> <p>Участь у дискусії (метод «прес», дискусія, дебати, дебрифінг)</p> <p>Обговорення проблемних питань щодо територіальної цілісності України, правових особливостей статусу окремих адміністративно-територіальних одиниць, співвідношення державного та місцевого рівнів влади, а також значення територіальної організації влади для забезпечення ефективного публічного управління.</p>	<p>Участь у дискусії – до 1 бала</p> <p>активна та аргументована участь – 1 бал; обмежена участь – 0,5 бала; відсутність участі – 0 балів.</p> <p>Термін виконання: під час аудиторного заняття</p>	
<p>Практичне заняття №13</p>	<p>Термінологічний диктант, робота у групі над розв'язанням практичного завдання, технології ситуативного моделювання: кейс-метод (імітації, симуляції); технології опрацювання дискусійних питань: метод-прес, дебати, дискусія, дебрифінг та ін.</p>	<p>Термінологічний диктант</p> <p>Перевірка знань здобувачів вищої освіти щодо поняття місцевого самоврядування, його соціального призначення і політичної ролі, системи місцевого самоврядування в Україні, правового статусу територіальної громади як первинного суб'єкта місцевого самоврядування, а також порядку організації, функцій і повноважень органів місцевого самоврядування відповідно до Конституції України та чинного законодавства.</p> <p>Робота у групі над розв'язанням практичного завдання / кейс-метод</p> <p>Аналіз конституційно-правової ситуації, пов'язаної з діяльністю органів місцевого самоврядування, визначенням повноважень територіальної громади, представницьких та виконавчих органів місцевого самоврядування, застосуванням норм Конституції України та законодавства про місцеве самоврядування, а також оцінкою ефективності</p>	<p>Термінологічний диктант – до 1 бала</p> <p>правильне відтворення основних понять і категорій з теми – 1 бал; допущення неточностей – 0,5 бала; неправильні відповіді – 0 балів.</p> <p>Термін виконання: під час аудиторного заняття (5–10 хвилин).</p> <p>Робота у групі / кейс-метод – до 1 бала</p> <p>правильний і обґрунтований аналіз практичного завдання – 1 бал; частковий або неповний аналіз – 0,5 бала; неправильний аналіз або його відсутність – 0 балів.</p> <p>Термін виконання: під час аудиторного заняття (15–20 хвилин).</p> <p>Участь у дискусії – до 1 бала</p> <p>активна та аргументована участь – 1 бал; обмежена участь – 0,5 бала; відсутність участі – 0 балів.</p> <p>Термін виконання: під час аудиторного заняття</p>	<p style="text-align: center;">3</p>

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

		<p>реалізації принципу самостійності місцевого самоврядування.</p> <p>Участь у дискусії (метод «прес», дискусія, дебати, дебрифінг)</p> <p>Обговорення проблемних питань щодо ролі місцевого самоврядування в демократичній державі, значення територіальної громади як основи публічної влади на місцях, співвідношення місцевого самоврядування і державної влади, а також впливу децентралізаційних процесів на розвиток місцевого самоврядування в Україні.</p>		
Практичне заняття №14	<p>диктант, робота у групі над розв'язанням практичного завдання, технології ситуативного моделювання: кейс-метод (імітації, симуляції); технології опрацювання дискусійних питань: метод-прес, дебати, дискусія, дебрифінг та ін.</p>	<p>Термінологічний диктант</p> <p>Перевірка знань здобувачів вищої освіти щодо поняття та змісту державної політики у сферах національної безпеки і оборони України, особливостей правового статусу тимчасово окупованих територій, конституційно-правових засад діяльності Ради національної безпеки і оборони України, а також правового статусу Збройних Сил України та Національної гвардії України відповідно до Конституції України та чинного законодавства.</p> <p>Робота у групі над розв'язанням практичного завдання / кейс-метод</p> <p>Аналіз конституційно-правової ситуації, пов'язаної з реалізацією повноважень органів державної влади у сфері національної безпеки і оборони, визначенням правових режимів тимчасово окупованих територій, застосуванням норм Конституції України, законодавства про національну безпеку та оборону, а також оцінкою ролі Збройних Сил України, Національної гвардії України та Ради національної безпеки і</p>	<p>Термінологічний диктант – до 1 бала</p> <p>правильне відтворення основних понять і категорій з теми – 1 бал; допущення неточностей – 0,5 бала; неправильні відповіді – 0 балів.</p> <p>Термін виконання: під час аудиторного заняття (5–10 хвилин).</p> <p>Робота у групі / кейс-метод – до 1 бала</p> <p>правильний і обґрунтований аналіз практичного завдання – 1 бал; частковий або неповний аналіз – 0,5 бала; неправильний аналіз або його відсутність – 0 балів.</p> <p>Термін виконання: під час аудиторного заняття (15–20 хвилин).</p> <p>Участь у дискусії – до 1 бала</p> <p>активна та аргументована участь – 1 бал; обмежена участь – 0,5 бала; відсутність участі – 0 балів.</p> <p>Термін виконання: під час аудиторного заняття</p>	2

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

		<p>оборони України у забезпеченні державного суверенітету і територіальної цілісності.</p> <p>Участь у дискусії (метод «прес», дискусія, дебати, дебрифінг)</p> <p>Обговорення проблемних питань щодо співвідношення забезпечення національної безпеки і дотримання прав і свобод людини, конституційних меж повноважень органів сектору безпеки і оборони, особливостей правового режиму тимчасово окупованих територій, а також ролі Збройних Сил України та інших військових формувань у системі національної безпеки та оборони.</p>		
<p>Практичне заняття №15</p>	<p>диктант, робота у групі над розв'язанням практичного завдання, технології ситуативного моделювання: кейс-метод (імітації, симуляції); технології опрацювання дискусійних питань: метод-прес, дебати, дискусія, дебрифінг та ін.</p>	<p>Термінологічний диктант</p> <p>Перевірка знань здобувачів вищої освіти щодо порядку введення воєнного та надзвичайного станів в Україні, особливостей діяльності органів публічної влади в умовах цих правових режимів, правового статусу військових і військово-цивільних адміністрацій, а також місця і ролі правоохоронних органів у механізмі забезпечення національної безпеки та оборони і захисту прав людини в період воєнного стану.</p> <p>Робота у групі над розв'язанням практичного завдання / кейс-метод</p> <p>Аналіз конституційно-правової ситуації, пов'язаної із запровадженням або реалізацією режиму воєнного чи надзвичайного стану, визначенням повноважень органів публічної влади, військових і військово-цивільних адміністрацій, а також правоохоронних органів, застосуванням норм Конституції України, спеціального законодавства та міжнародно-правових</p>	<p>Термінологічний диктант – до 1 бала</p> <p>правильне відтворення основних понять і категорій з теми – 1 бал; допущення неточностей – 0,5 бала; неправильні відповіді – 0 балів.</p> <p>Термін виконання: під час аудиторного заняття (5–10 хвилин).</p> <p>Робота у групі / кейс-метод – до 1 бала</p> <p>правильний і обґрунтований аналіз практичного завдання – 1 бал; частковий або неповний аналіз – 0,5 бала; неправильний аналіз або його відсутність – 0 балів.</p> <p>Термін виконання: під час аудиторного заняття (15–20 хвилин).</p> <p>Участь у дискусії – до 1 бала</p> <p>активна та аргументована участь – 1 бал; обмежена участь – 0,5 бала; відсутність участі – 0 балів.</p> <p>Термін виконання: під час аудиторного заняття</p>	<p style="text-align: center;">2</p>

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

		<p>стандартів захисту прав людини.</p> <p>Участь у дискусії (метод «прес», дискусія, дебати, дебрифінг)</p> <p>Обговорення проблемних питань щодо конституційних меж обмеження прав і свобод людини в умовах воєнного чи надзвичайного стану, ролі правоохоронних органів у забезпеченні правопорядку та захисті прав людини, а також ефективності механізмів національної безпеки і оборони в умовах кризових ситуацій.</p>		
Самостійна робота	Письмова контрольна робота Атестаційна робота №2	<p>Атестаційна робота № 2 проводиться у дистанційній формі з використанням СЕЗН Moodle та включає два самостійні елементи контролю.</p> <p>Онлайн-тестування, що складається з 8 тестових завдань, спрямованих на перевірку засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу з тем, присвячених організації та здійсненню публічної влади, системі органів державної влади, місцевого самоврядування, а також конституційним основам національної безпеки і оборони України.</p> <p>Вирішення практичного кейсу, що передбачає письмовий аналіз конституційно-правової ситуації, пов'язаної з реалізацією повноважень органів державної влади або органів місцевого самоврядування, функціонуванням органів сектору безпеки і оборони, діяльністю правоохоронних органів у період воєнного чи надзвичайного стану, із застосуванням норм Конституції України, чинного законодавства та відповідних міжнародно-правових стандартів прав людини.</p>	<p>Онлайн-тестування в СЕЗН Moodle – до 4 балів 8 тестових завдань, 0,5 бала за кожен правильну відповідь; зараховуються лише відповіді, подані у встановлений часовий ліміт у СЕЗН Moodle.</p> <p>Вирішення практичного кейсу – до 3 балів правильно вирішений кейс (повний та обґрунтований аналіз із застосуванням норм Конституції України та законодавства) – 3 бали; частково правильне вирішення кейсу (допущені неточності або неповний правовий аналіз) – 2 бали; поверхневе вирішення кейсу (загальні міркування без належного правового обґрунтування) – 1 бал; відсутність відповіді або неправильне вирішення кейсу – 0 балів.</p> <p>Термін виконання: відповідно до графіка атестації шляхом проходження онлайн-тестування та виконання кейсового завдання в СЕЗН Moodle (із визначеним часовим лімітом)</p>	7
Усього за поточний контроль	17			60

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

Підсумковий контроль				
Екзамен	Теоретичне завдання	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16792	40 тестів – 20 балів	20
	Практичне завдання	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16792	Вирішення кейсу (ситуаційної задачі) 18-20 балів – завдання виконано повністю, правильно, з належним нормативним обґрунтуванням і чіткими висновками. 14-17 балів – загалом правильне рішення з незначними помилками або неточностями. 10-13 балів – часткове вирішення завдання, поверхове обґрунтування. 0-9 балів – завдання не виконано або виконано з істотними помилками.	20
Усього за підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	Екзамен
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)
C	75 – 84 (добре)	
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)
E	60 – 69 (достатньо)	
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)	

Рекомендована література

Підручники та монографії

1. Верлос Н. В. Конституційне право : навчальний посібник у схемах і таблицях для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Право» освітньо-професійної програми «Право» : в 2 ч. Ч.1 Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2023. 180 с.
2. Конституційне право України : Підручник. 11-е видання: (присвячене 30-ій річниці заснування юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет») перероблене та доповнене. Ужгород : РІК-У, 2023. 536 с.
3. Бабін І.І., Білоскурська О.В. Конституційне право : навч.-метод. Посібник. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 240 с.
4. Конституційне право : навч. посібник / Д. Терлецький, М. Афанасьєва, Ю. Батан [та ін.] ; за заг. ред. Д. Терлецького ; НУ «Одес. юрид. академія». – Одеса : Фенікс, 2023. – 584 с. – Режим доступу : <https://doi.org/10.32837/11300.26099>
5. Конституційне право: підручник / за загальною редакцією М.І. Козюбри./ Ю.Г. Барабаш, О.М. Бориславська, В.М. Венгер, М.І. Козюбра, А.А. Мелешевич. К.: Ваїте, 2021. 528 с.
6. Совгіря О. В., Шукліна Н.Г. Конституційне право України. Повний курс: навчальний посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2021. 556 с.
7. Тертишник В. М. Конституція України: науково-практичний коментар. Київ: Алерта, 2022. 430 с.
8. Якимович Я. В. Конституційне право України. Курс лекцій. Ужгород, 2022. 129 с.

Критичні джерела:

1. Batanov O. ., Batanova N. ., Verlos N. ., Omelchenko N. ., Lukashenko A. . Constitutional principles of functioning of democratic institutions in the conditions of COVID-19 pandemic. Domestic practice and foreign experience. DIXI. 2022. Т. 24. № 1. С. 1-19. DOI: <https://doi.org/10.16925/2357-5891.2022.01.04> URL: <https://revistas.ucc.edu.co/index.php/di/article/view/4237>.
2. Верлос Н. В. Конституційно-правові засади охорони та захисту права дитини на життя, повагу до гідності, свободу і особисту недоторканність в період збройного конфлікту. Аналітично-порівняльному правознавстві. 2025. Вип.6. Ч.1. С.135-141 DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.06.1.20> URL: <https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2025/12/22.pdf>
3. Верлос Н. В. Реалізація конституційного права дитини на освіту в умовах збройного конфлікту: подолання дискримінаційних бар'єрів. Науковий вісник УжНУ. Серія «Право». 2025. №91. Ч.1. С.172-177 DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.91.1.24> URL:<https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2025/11/26.pdf>

4. Верлос Н. В., Коломоєць Т. О., Воронкова В. Г., Нікітенко В. О. Цифрова безбар'єрність як правовий інструмент реалізації конституційного принципу рівності та протидії цифровій дискримінації. Юридичний науковий електронний журнал. Категорія Б. . 2025. № 4. С. 601-605. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2025-4/145> URL: http://lsej.org.ua/4_2025/147.pdf .
5. Гедульянов В. Е. Інститут представницької демократії в умовах сучасної конституційної реформи в Україні: проблеми теорії та практики : дис. ... д-ра юрид. наук : спец. 12.00.02 «Конституційне право; муніципальне право». Ужгород, 2025. 425 с.
6. Застосування судами Конституції України: доктрина і практика / О. Ю. Водянніков, О. В. Грищук, В. В. Лемак, Д. Г. Михайленко, О. В. Совгіря [та ін.]; упоряд. : А. А. Єзеров, Д. С. Терлецький. Київ : ВАІТЕ, 2022. 603 с.
7. Коломоєць Т., Верлос Н., Нікітенко В., Воронкова В. Цифрові права в умовах розвитку штучного інтелекту та глобалізації: виклики та можливості. Humanities studies: Collection of Scientific Papers / Ed. V. Voronkova. Zaporizhzhia : Publishing house "Helvetica", 2024. 19 (96). P. 207–217. DOI: <https://doi.org/10.32782/hst-2024-20-97-24> URL:<https://humstudies.com.ua/article/view/312143>
8. Конституційне право держав-членів Європейського Союзу : підручник / П. Захарченко, Г. Лаврик. Полтава : ПУЕТ, 2024. 389 с.
9. Конституційно–правове регулювання прав і свобод громадян в Україні: колективна монографія /під ред. І.С. Пирого, Ю.М. Бисаги. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. 472 с
10. Нікітенко В., Воронкова В., Коломоєць Т., Верлос Н. Захист прав і свобод людини як виклик трансформації правової системи в умовах турбулентності цифрової доби. Humanities Studies. 2025. Випуск 23 (100). С.68-82. DOI: <https://doi.org/10.32782/hst-2025-23-100-08> URL:<https://humstudies.com.ua/article/view/335589>
11. Терлецький Д.С., Марусяк О.В., Батан Ю.Д., Афанасьєва М.В. та ін. (за заг. ред. М.В. Афанасьєвої) Права людини в особливих правових режимах: досвід України : монографія. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 356 с.
12. Український конституціоналізм в умовах війни: основні науково-практичні проблеми та організаційно-правові засоби їх розв'язання: наукова записка / О.В. Скрипнюк, А.Р. Крусян, О.В. Марцеляк, О.В. Батанов, В.А. Явір, Н.Л. Омельченко, Т.А. Костецька; Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України. Київ: Видавництво Людмила, 2025. 112 с.
13. Чалчинський В. І. Конституційно--правове забезпечення прав людини в умовах цифровізації: дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право» (08 – Право). Київ, 2025. 225 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://www.rada.gov.ua/> – Офіційний сайт Верховної Ради України
2. <http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека імені В.І.Вернадського
3. <https://www.kmu.gov.ua> – Урядовий портал
4. <http://www.ccu.gov.ua> – Конституційний Суд України
5. <http://www.ombudsman.gov.ua> – Уповноважений Верховної Ради України з прав людини
6. <https://www.president.gov.ua> – Офіційне інтернет-представництво Президента України
7. <http://www.rada.zp.ua> – Запорізька обласна рада
8. <https://zp.gov.ua/> – Запорізька міська рада

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право
7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Відвідування усіх занять є обов'язковим для здобувачів. Відпрацювання допускається лише у разі відсутності здобувача на практичному занятті з поважних причин (напр. хвороба, що підтверджується довідкою з лікарні тощо).

Академічна доброчесність. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

Навчальний процес та забезпечення якості освіти. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методик проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів

ЗНУ:

https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_pro_organ_zats_yu_ta_metodik_u_provedennya_potochnogo_ta_p_dsumkovogo_semestrovogo_kontrolyu_navchannya_student_v_znu.pdf

Визнання результатів неформальної (інформальної) освіти

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної освіти, можуть бути перезараховані у межах освітнього компонента відповідно до чинного законодавства України та Положення Запорізького національного університету про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті (https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_zapor_z_kogo_natsional_nogo_un_iversitetu_pro_poryadok_viznannya_rezul_tat_v_navchannya_zdobutikh_shly_akhom_neformal_noyi_ta_abo_nformal_noyi_osv_ti.pdf).

Перезарахування здійснюється за результатами розгляду документів і співвіднесення їх із результатами навчання дисципліни. Перезарахування результатів неформальної освіти можливе в межах визначених результатів навчання та обсягу кредитів освітнього компонента.

Обов'язковою умовою визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника в рамках вибіркової складової освітньої програми є відповідність цих результатів навчання рівню освіти, на якому реалізується освітня програма. Визнанню можуть підлягати результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі (темам), виду навчальних занять, завданням самостійної роботи, індивідуальному завданню.

У разі, якщо перезарахуванню отриманих результатів навчання у неформальній та інформальній освіті підлягають окремі розділи чи теми, виду навчальних занять, самостійної роботи, які не перевищують 14 годин, право для перезарахування результатів надається викладачу відповідної дисципліни.

Документи для підтвердження інформації про неформальне та/або інформальне навчання: сертифікати, свідоцтва, освітні програми, які підтверджують зміст та результати навчання, які отримав здобувач вищої освіти.

Рекомендовані платформи: Prometheus, Coursera, ВУМ online, edX, HELP (Рада Європи), UdeMy, FutureLearn, OpenLearn (The Open University) та інші.

Перевірка досягнутих результатів навчання здійснюється під час проведення підсумкового контролю з дисципліни та враховуються викладачем при визначенні підсумкової оцінки з навчальної дисципліни

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2025-2026 н. р. доступний за адресою: <http://surl.li/afeagu>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_pro_organ_zats_yu_ta_metodik_u_provedennya_potochnogo_ta_p_dsumkovogo_semestrovogo_kontrolyu_navchannya_student_v_znu.pdf.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_pro_poryadok_prijomu_v_drakhuvannya_pererivannya_navchannya_ponovlennya_perevedennya_zdobuvach_v_vischoyi_osviti_v_znu.pdf.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення

конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна

Запорізький національний університет

Силабус навчальної дисципліни

Конституційне право

спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони).
Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):

<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>